

КОМІТЕТ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
з питань соціальної політики
та захисту прав ветеранів

вул. М. Грушевського, 5, м. Київ, 01008, www.rada.gov.ua

Р І Ш Е Н Н Я

Протокол №175

05 лютого 2024 року

**Про перегляд висновку Комітету щодо
проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів
України щодо збереження генофонду Українського народу»
(реєстр. № 10448)**

Відповідно до частини п'ятої статті 44 Закону України «Про комітети Верховної Ради України»,

Комітет в и р і ш и в:

переглянути висновок Комітету від 31 січня 2024 року (Протокол №174) щодо проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо збереження генофонду Українського народу» (реєстр. № 10448).

Голова Комітету

Г.М. Третьякова

В И С Н О В О К

**щодо проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо збереження генофонду Українського народу»
(реєстр. № 10448 від 30.01.2024)**

За дорученням Голови Верховної Ради України та відповідно до частини третьої статті 93 Регламенту Верховної Ради України, Комітет з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів розглянув на своєму засіданні 05 лютого 2024 року (протокол № 175) проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо збереження генофонду Українського народу» (реєстр. № 10448 від 30.01.2024), поданий народним депутатом України Дмитрієвою О.О. та іншими народними депутатами України, і зазначає наступне.

22 листопада 2023 року парламентом було ухвалено Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення права військовослужбовців та інших осіб на біологічне батьківство (материнство)» (№3496-IX від 22.11.2023), який створив для Захисників та Захисниць України дієві державні гарантії можливості мати дітей у випадку отримання ними поранень, які впливають на репродуктивні функції, шляхом оплачуваного державою зберігання їхніх репродуктивних клітин. Однак, дотепер недостатньо врегульованим залишилося питання зберігання репродуктивних клітин людини у разі її загибелі. Через це виникла загроза втрати генофонду найсміливіших та самовідданих представників Українського народу.

Проект закону розроблений з метою збереження генофонду Українського народу, а також врегулювання питання соціального захисту військовослужбовців в частині забезпечення їх права на біологічне батьківство (материнство).

Проектом Закону пропонується:

1) підпункт третій пункту другого розділу II. Прикінцеві та перехідні положення Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення права військовослужбовців та інших осіб на біологічне батьківство (материнство)» (реєстр. № 10448 від 30.01.2024) викласти в новій редакції, якою передбачити, що у разі загибелі або визнання померлою в установленому порядку особи, репродуктивні клітини якої зберігаються, їх безоплатне зберігання відповідно до цього Закону здійснюється протягом 3-х років з моменту загибелі цієї особи, а після закінчення цього строку подальше зберігання таких клітин може бути продовжене за рахунок іншої особи, визначеної у розпорядженні особи щодо власних репродуктивних клітин;

2) доповнити статтю 281 Цивільного кодексу України новою частиною, яка передбачатиме, що фізична особа, репродуктивні клітини якої зберігаються відповідно до законодавства, має право розпорядитися ними на випадок своєї смерті. При цьому розпорядження, а також застосування допоміжних репродуктивних технологій із використанням відповідних репродуктивних клітин здійснюється згідно з порядком та умовами, встановленими законодавством;

3) статтю 123 Сімейного кодексу України доповнити новою частиною, якою передбачити, що у разі використання для зачаття дитини репродуктивних клітин особи, яка здійснила відповідне розпорядження на випадок своєї смерті, ця фізична особа визнається батьком або матір'ю народженої у такий спосіб дитини;

4) установити, що волевиявлення особи, вчинене та посвідчене нотаріально, до введення в дію цього Закону щодо власних репродуктивних клітин, є підставою для застосування допоміжних репродуктивних технологій із використанням цих репродуктивних клітин.

На думку авторів законопроекту, усунувши колізію у законодавстві, законодавець забезпечить втілення конституційних приписів щодо збереження генофонду Українського народу, що є особливо нагальним в умовах триваючої російської агресії та необхідності відновлення нації.

Міністерство охорони здоров'я України підтримує законопроект без зауважень.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України, розглянувши законопроект, висловило до нього деякі зауваження.

З метою вдосконалення положень законопроекту члени Комітету вважають за доцільне виключити зміни до Цивільного кодексу України та Сімейного кодексу України, виклавши законопроект в такій редакції:

«ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення зміни до пункту 2 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення права військовослужбовців та інших осіб на біологічне батьківство (материнство)» щодо збереження генофонду Українського народу

Верховна Рада України п о с т а н о в л я є:

I. Підпункт 3 пункту 2 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення права військовослужбовців та інших осіб на біологічне батьківство (материнство)» від 22 листопада 2023 року № 3496-ІХ, викласти в такій редакції:

«3) у разі смерті або оголошення судом померлою особи, репродуктивні клітини якої зберігаються відповідно до законодавства, їх безоплатне зберігання відповідно до цього Закону здійснюється протягом трьох років з моменту смерті цієї особи або оголошення судом її померлою. Після закінчення цього строку

подальше зберігання таких клітин може бути продовжене за рахунок іншої особи, визначеної у заповіті особи щодо власних репродуктивних клітин, які зберігаються відповідно до законодавства, на випадок її смерті або оголошення судом її померлою;».

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності одночасно з набранням чинності Законом України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення права військовослужбовців та інших осіб на біологічне батьківство (материнство)», але не раніше дня опублікування цього Закону, крім пункту 2 цього розділу, який набирає чинності з дня, наступного за днем опублікування цього Закону.

2. Кабінету Міністрів України протягом трьох місяців з дня, наступного за днем опублікування цього Закону:

1) прийняти нормативно-правові акти, необхідні для реалізації цього Закону та привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

2) забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом та прийняття ними нормативно-правових актів, необхідних для реалізації цього Закону».

Враховуючи вищевикладене та обговорення проекту Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо збереження генофонду Українського народу (реєстр. № 10448 від 30.01.2024), Комітет Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів ухвалив цей висновок та прийняв рішення рекомендувати Верховній Раді України:

- включити законопроект до порядку денного одинадцятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання;

- прийняти рішення про визначення законопроекту невідкладним відповідно до частини другої статті 101 Регламенту Верховної Ради України;

- скоротити строки внесення альтернативних законопроектів відповідно до частини третьої статті 101 Регламенту Верховної Ради України;

- за результатами розгляду законопроекту у першому читанні прийняти його за основу та в цілому в редакції, запропонованій Комітетом, а також у разі прийняття законопроекту як закону доручити Комітету разом з Головним юридичним управлінням Апарату Верховної Ради України здійснити редакційне та техніко-юридичне доопрацювання його тексту.

Співдоповідачем на пленарному засіданні Верховної Ради України визначено Голову Комітету з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів Третякову Г.М.

Голова Комітету

Г. Третякова